

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026–2029

Arjen ja vapaa-ajan valiokunta 10.03.2026 § 27

Valmistelija: hyvinvointipäällikkö Verena Kortelainen,
verena.kortelainen(at)sipoo.fi

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:n mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnan tulee asettaa strategisessa suunnittelussaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Lisäksi kunnan on valmistettava valtuustolle valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Sipoon kunnan hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa huomioidaan myös arjen turvallisuuden edistäminen. Siksi ne nimetään hyvinvointi- ja turvallisuuskertomukseksi ja -suunnitelmaksi.

Valtuustokauden 2025–2029 hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma valmistellaan kahdessa osassa:

- **Ensimmäinen osa, laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus vuosilta 2021–2024**, sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin ja kunnan hyvinvointityöhön. Se toimii hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tietopohjana. Se hyväksyttiin valtuustossa 26.5.2025 § 71.
- **Toinen osa on hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2026–2029**. Siinä määritellään hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopistealueet, tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet tulevalle valtuustokaudelle. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma on kuntastrategiaa toteuttava strateginen suunnitelma, joka ohjaa kunnan hyvinvointityötä valtuustokauden aikana.

Nyt käsittelyssä olevan Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029 valmisteluprosessi esiteltiin arjen ja vapaa-ajan valiokunnan kokouksessa 11.12.2025 § 52. Suunnitelma on valmisteltu syksyn 2025 ja alkuvuoden 2026 aikana. Suunnitelman valmistelua on johtanut hyvinvointipäällikkö. Suunnitelmaa on valmisteltu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmässä, jossa ovat edustettuina kaikki kunnan toimialat. Suunnitelman valmisteluprosessi kuvataan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman liitteessä 2.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman painopisteet päätettiin valmisteluprosessin mukaisesti valtuustotyöpajassa 12.1.2026. Painopisteitä käsiteltiin arjen ja vapaa-ajan valiokunnassa 28.1.2026 § 6. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029 painopisteet ovat

1. kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen systemaattisesti ja yhteistyöhön perustuen
2. yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen
3. terveellisten elintapojen vahvistaminen ja

4. arjen turvallisuuden edistäminen.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tarkemmat tavoitteet ja toimenpiteet valmisteltiin tammi-helmikuussa 2026. Ne laadittiin kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan hyvinvointityötä koskevan tietopohjan sekä henkilöstölle ja sidosryhmille järjestettyjen työpajojen pohjalta. Lisäksi valmistelussa huomioituun kunnan muut toimintaa ohjaavat suunnitelmat ja ohjelmat sekä muut kunnan palveluiden tiedossa olevat painotukset.

Sipoon kunnan hallintosäännön 32 §:n mukaan arjen ja vapaa-ajan valiokunta vastaa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä valtuustokausittaisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelusta. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6 §:n mukaan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valmistellaan valtuustolle.

Sipoon hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029 luonnos käsitellään ensin arjen ja vapaa-ajan valiokunnassa, joka pyytää lausuntoja seuraavilta toimielimiltä: koulutusvaliokunta, suomenkielinen koulutusjaosto, ruotsinkielinen koulutusjaosto, varhaiskasvatusvaliokunta, rakennus- ja ympäristövaliokunta, tekninen valiokunta, maankäyttö- ja elinkeinojaosto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto. Lausunnot pyydetään lähettämään viimeistään 17.4.2026 osoitteeseen verena.kortelainen(at)sipoo.fi.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029 luonnos tulee lisäksi julkisesti kommentoitavaksi Otakantaa.fi-palveluun maaliskuussa 2026.

Arjen ja vapaa-ajan valiokunta käsittelee hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman uudelleen toimielinkierroksen jälkeen huhtikuussa 2026 ja esittää sen kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi. Kansallisten suositusten mukaisesti hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma hyväksytään valtuustossa osaksi kunnan toiminnan ja talouden strategista suunnittelua.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026–2029 on asialistan liitteenä. Hyvinvointipäällikkö esittelee hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa kokouksessa.

Lisätietoja: hyvinvointipäällikkö Verena Kortelainen, puh. 040 614 8275, verena.kortelainen(at)sipoo.fi

Esittelijä

Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika Jukka Pietinen

Ehdotus

Arjen ja vapaa-ajan valiokunta

1. merkitsee hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029 tiedoksi.
2. pyytää hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026–2029 lausuntoja seuraavilta toimielimiltä: koulutusvaliokunta, suomenkielinen koulutusjaosto, ruotsinkielinen koulutusjaosto, varhaiskasvatusvaliokunta, rakennus- ja ympäristövaliokunta, tekninen valiokunta, maankäyttö- ja elinkeinojaosto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Käsittely

Päätös

Arjen ja vapaa-ajan valiokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Arjen ja vapaa-ajan valiokunta 28.04.2026 § 34

Valmistelija: hyvinvointipäällikkö Verena Kortelainen,
verena.kortelainen(at)sipoo.fi

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:n mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnan tulee asettaa strategisessa suunnittelussaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Lisäksi kunnan on valmistettava valtuustolle valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Sipoon kunnan hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa huomioidaan myös arjen turvallisuuden edistäminen. Siksi ne on nimetty hyvinvointi- ja turvallisuuskertomukseksi ja -suunnitelmaksi.

Valtuustokauden 2025–2029 hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma valmistellaan kahdessa osassa:

- **Ensimmäinen osa, laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus vuosilta 2021–2024**, sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin ja kunnan hyvinvointityöhön. Se toimii hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tietopohjana. Se hyväksyttiin valtuustossa 26.5.2025 § 71.
- **Toinen osa on hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2026–2029**. Siinä määritellään hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopistealueet, tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet tulevalle valtuustokaudelle. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma on kuntastrategiaa toteuttava strateginen suunnitelma, joka ohjaa kunnan hyvinvointityötä valtuustokauden aikana.

Nyt käsittelyssä olevaa Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa 2026–2029 on valmisteltu syksyn 2025 ja alkuvuoden 2026 aikana. Suunnitelman valmistelua on johtanut hyvinvointipäällikkö. Suunnitelma on valmisteltu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmässä, jossa ovat edustettuina kaikki kunnan toimialat. Suunnitelman valmisteluprosessi sekä suunnitelman valmisteluun osallistuneet tahot kuvataan suunnitelman liitteessä 2.

Sipoon kunnan hallintosäännön 32 §:n mukaan arjen ja vapaa-ajan valiokunta vastaa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä valtuustokausittaisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelusta. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6 §:n mukaan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valmistellaan valtuustolle.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa on käsitelty arjen ja vapaa-ajan valiokunnassa 11.12.2025 § 52 ja 10.3.2026 § 27. Arjen ja vapaa-ajan valiokunta pyysi maaliskuun 2026 kokouksessa suunnitelmasta lausuntoja seuraavilta toimielimiltä: koulutusvaliokunta, suomenkielinen koulutusjaosto, ruotsinkielinen koulutusjaosto, varhaiskasvatusvaliokunta, rakennus- ja ympäristövaliokunta, tekninen valiokunta, maankäyttö- ja elinkeinojaosto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto. Suunnitelma on ollut lisäksi julkisesti kommentoitavana Otakantaa.fi-

palvelussa 1.–15.4.2026. Suunnitelmasta annetut lausunnot ovat esityslistan liitteenä. Otakantaa.fi-palvelussa jätetyt kommentit toimitetaan valiokunnalle oheismateriaalina. Suunnitelmaa on muokattu annettujen lausuntojen ja kommenttien pohjalta.

Arjen ja vapaa-ajan valiokunta esittää hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029 kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi. Kansallisten suositusten mukaisesti hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma hyväksytään valtuustossa osaksi kunnan toiminnan ja talouden strategista suunnittelua.

Hyvinvointipäällikkö esittelee asiaa kokouksessa.

Lisätietoja: hyvinvointipäällikkö Verena Kortelainen, puh. 040 614 8275, verena.kortelainen(at)sipoo.fi

Esittelijä	Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika Jukka Pietinen
Ehdotus	Arjen ja vapaa-ajan valiokunta 1. merkitsee Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029 sekä siitä annetut lausunnot tiedoksi. 2. esittää Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029 kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi.
Käsittely	
Päätös	Arjen ja vapaa-ajan valiokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen. Pykälä tarkastettiin välittömästi.
Liitteet	

Kunnanhallitus 04.05.2026 § 103

Esittelijä	Kunnanjohtaja Grannas Mikael
Ehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029. Pykälä tarkastetaan välittömästi.
Käsittely	Hyvinvointipäällikkö Verena Kortelainen selosti asiaa kokouksessa. Tuomo Repo teki Ritva Tarvaisen ja Tuomas J. Alaterän kannattamana seuraavan vastaehdotuksen: ”Lisäesityksenä viestintäkohtaan teen seuraavan toimenpidelisyksen; ”Väestönsuojia hallinnoiville taloyhtiöille ja muille toimijoille lähetetään pyyntö tarkastaa hallinnoimansa väestönsuoja ja tiedottaa siitä asukkailleen. Tämä tarkastaminen ja asukkaille viestintä voitaisiin tehdä koordinoitusti valtakunnallisena varautumispäivänä 7.2.2027, ja jatkaa sitä tarvittaessa vuosittain. Peruste; väestönsuojakysymys on monille taloyhtiöiden hallituksille epäselvä asia tätä asiaa kysytään usein toreille ja

turuilla. Toimenpide on kunnalle helppo, eikä vaadi resursseja juuri lainkaan, vaan käytännön työ tehdään siellä, missä suojat ovat. Väestönsuojelu nähdään usein vain sotaan liittyvänä varautumiskysymyksenä, mutta se on tänä päivänä mitä suuremmassa määrin osa nimen omaan arjen turvallisuutta (dronit, myrskyt, kaasuvuodot jne).”

Kunnanhallitus hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä muutti ehdotustaan: ”1/ Asiakirjassa olevia mittareita päivitetään vuoden kuluessa. 2/ Poistetaan sivulta 14 kohta 1 (’Selvitys tehty vaikuttamistoimielinten mahdollisuuksista osallistua toimielinten kokouksiin. Tehty mahdolliset muutokset selvityksen perusteella.’).”

Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän uuden ehdotuksen yksimielisesti.

Jenni Sademies teki Sonja Hällforsin kannattamana seuraavan toimenpidealoitteen: ”Korvataan nämä mittarit s. 40 kohdassa Painopiste 3 terveiden elintapojen edistäminen: • Liikuntapalveluiden toimintamenot, €/asukas • Liikuntainvestoinnit, €/asukas Näillä mittareilla: • Liikuntapalvelujen ja -paikkojen asiakasmäärä • Kävelyn ja pyöräilyn osuus HSL:n liikkumistutkimuksen kulkutapajakaumassa”.

Kunnanhallitus hyväksyi toimenpidealoitteen yksimielisesti.

Lisäksi kunnanhallitus totesi, että kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma on jo hyväksytty (valtuusto 16.3.2026, 15 §).

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän uuden ehdotuksen lisättyinä Tuomo Revon ehdotuksen mukaisesti.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Liitteet

Valtuusto 11.05.2026

1131/00.01.02.03/2025

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto hyväksyy Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029.

Käsittely

Päätös

Liitteet

Liite 1 - Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026 - 2029

Liite 2 - Koulutusvaliokunnan lausunto hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026 - 2029

Liite 3 - Varhaiskasvatusvaliokunnan lausunto Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026 - 2029

- Liite 4 - Rakennus- ja ympäristövaliokunta_ Lausunto hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026 - 2029
- Liite 5 - Tekninen valiokunnan lausunto Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026 - 2029
- Liite 6 - Maankäyttö- ja elinkeinojaosto_ Lausunto Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026 - 2029
- Liite 7 - Suomenkielinen koulutusjaosto_ Lausunto Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026 - 2029
- Liite 8 - Vammaisneuvosto_ Lausunto Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026 - 2029
- Liite 9 - Vanhusneuvosto_ Lausunto Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026 - 2029
- Liite 10 - Nuorisovaltuusto_ Lausunto Sipoon kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026 - 2029
- Liite 11 - Ruotsinkielisen koulutusjaoston lausunto hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 2026–2029